

ПРАВИЛНИК

за условията и реда за придобиване на научни степени в Технически университет – София

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С правилника се уреждат условията и редът за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“ в Техническия университет – София (ТУ) в съответствие със Закона за висше образование (ЗВО), Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) и Правилника за устройството и дейността на Техническия университет – София (ПУДТУС).

Глава първа УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“

Раздел I Прием на докторанти

Чл. 2. (1) За докторанти могат да кандидатстват лица с придобита образователна и квалификационна степен (ОКС) „магистър“.

(2) Обучението за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ се осъществява в редовна, в задочна, в самостоятелна или в дистанционна форма на обучение.

(3) (изм. – ОС, 17.11.2022 г.) ТУ извършва прием на докторанти в условията на държавно финансиране, в изпълнение на научноизследователски проект и срещу заплащане в акредитирани от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАOA) докторски програми по специалности.

(3а) (изм. – ОС, 19.10.2023 г.) Конкурсът за прием на докторанти в изпълнение на научноизследователски проект с осигурено финансиране не по-малко от три години се извършва при условията на научноизследователския проект и договор между ТУ – София, ръководителя на проекта и докторанта. Срокът на обучението е с продължителност до 5 години. Финансирането на обучението в т.ч. и за възнаграждения се осигурява от научноизследователския проект. В случай на прекратяване на проекта се прекратява и обучението на докторанта, като последиците от него се уреждат в договора. Обучението може и да не се прекратява, ако средствата за финансирането се осигурят от други източници, в т.ч. и бюджета на ТУ – София.

(4) Обучението в докторантura се извършва в първичните звена и докторантските училища на ТУ-София.

(5) Образователната и научна степен „доктор“ може да се придобива и в условията на съвместно ръководство от български ръководител от ТУ и чуждестранен ръководител от акредитирано в съответната държава висше училище или научна организация за обучение в образователната и научна степен „доктор“, при условията и по реда на ЗРАЦРБ и този правилник.

(6) (изм. – ОС, 18.11.2021 г., ОС, 17.11.2022 г.) Заявки за обявяване на конкурси за редовни и задочни докторанти се правят от факултет на ТУ по предложение на първично звено, до края на календарната година и се приемат от Академичния съвет (АС) на първото му заседание през следващата календарна година. Конкурсът се обявява в "Държавен вестник" и на интернет страницата на ТУ, като обявите са с една и съща дата на публикуване. Конкурс за прием на докторанти в изпълнение на научноизследователски проект се обявява само на интернет страницата на ТУ. Обявата на интернет страницата е на български език и на един от езиците, които традиционно се използват в съответната научна област.

(7) (изм. – ОС, 17.11.2022 г.) Срокът за подаване на документи се определя от АС и не може да бъде по-кратък от два месеца след обявленето в „Държавен вестник“, а за конкурси за прием на докторанти в изпълнение на научноизследователски проект не по-малък от един месец.

(8) Конкурсите за прием в редовна или задочна докторантura се провеждат не по-рано от един месец след изтичането на срока за подаване на документите.

Чл. 3. (1) Кандидатите за докторанти подават заявление до ректора на ТУ.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. Автобиография;

2. копие на диплома за придобита ОКС „магистър” и на приложението към нея. Ако дипломата е в процес на издаване, вместо нея се представя академична справка;

3. удостоверение за призната ОКС „магистър”, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище.

(3) Кандидатът може да представи и други документи, удостоверяващи интересите и постиженията в съответната научна област – до 2 препоръки от хабилитирани лица, списък на публикации (ако има такива) и др.;

(4) Кандидатите заплащат такса, определена от АС, за участие в кандидат докторантски конкурс.

(5) Документите се подават в Учебен отдел, като при подаването им се представят и:

1. оригиналите на дипломите и приложениета към тях, които след проверка за съответствие с копията се връщат на кандидата;

2. документ, удостоверяващ платена такса за участие;

3. два плика, надписани с точен адрес за получаване на съобщения.

Чл. 4. (1) Допускането на кандидатите до участие в конкурса се извършва от комисия, назначена със заповед на ректора и включваща декана на приемащия факултет, ръководителя на обучаващата катедра и преподавател в докторската програма.

(2) Комисията разглежда документите на кандидатите за съответствие с изискванията за допустимост на ЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ и на ПУДТУС, като взема решение за допускане в 20-дневен срок след изтичането на срока за подаване на документи.

(3) Деканът на факултета уведомява писмено кандидатите за резултатите от допускането им до участие в конкурса, като за недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.

(4) Допуснатите кандидати се уведомяват за датата на изпитите с уведомително писмо, съдържащо и списък на въпросите за изпита по специалността. Писмото се изпраща най-късно един месец преди датата на първия изпит.

Чл. 5. (1) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат в 7 дневен срок от датата на уведомяването да направят възражение до декана на факултета.

(2) Деканът възлага на нова комисия от трима души – хабилитирани лица, да се произнесе по възражението. Въз основа на доклада на комисията деканът взема окончателно решение в 10-дневен срок от получаване на възражението.

Чл. 6. (1) (доп.- ОС, 18.11.2021 г.) Конкурсът включва изпит по специалността и по чужд език, избран от кандидата измежду английски, френски, немски, испански и руски език.

(2) Конкурсните изпити за докторанти по държавна поръчка се провеждат съгласно ежегодно утвърден график от АС. Конкурсните изпити за докторанти в платена форма на обучение се провеждат през цялата академична година.

(3) Програмите за конкурсните изпити се изготвят от обучаващите катедри.

(4) Конкурсните изпити по специалността се провеждат от комисии, назначени от ректора, по предложение на ръководителя на катедрата, в която се включват трима хабилитирани преподаватели в съответната научна област, а при възможност – и в съответното направление и специалност. При интердисциплинарност на темата на дисертационния труд най-малко един член на комисията трябва да бъде от друга научна област, към която темата на дисертационния труд има отношение.

(5) Изпитът по специалността е писмен и устен с две отделни оценки. Писменият изпит е с продължителност 4 астрономически часа. До устен изпит се допускат получилите оценка не по-ниска от мн. добър (4.50)

на писмения изпит. Успешно издържали изпита са кандидатите, получили средна оценка от писмения и устния изпит не по-ниска от мн. добър (5.00). Общата оценка от изпита по специалността се оформя с точност до 0.25.

(6) Изпитите по езиците се провеждат от двучленни комисии, назначени от ректора, по предложение на Департамента по чуждоезиково обучение и приложна лингвистика (ДЧЕОПЛ), в които комисии могат да бъдат включени и нехабилитирани преподаватели по съответния език.

(7) До изпит по чужд език се допуска кандидат, който успешно е положил изпита по специалността. За успешно положил изпита по чужд език се счита кандидат, който е получил оценка не по-ниска от добър (4.00).

(8) Членовете на комисията определят с консенсус оценката от изпита. Резултатите от всеки изпит се съобщават на кандидатите в двудневен срок след провеждането му.

(9) Председателят на комисията, провела изпита по специалността, подрежда кандидатите в низходящ ред според оценката от изпита.

(10) Комисията предава писмените работи, конспектите и изпитните протоколи в Учебен отдел.

(11) Протоколите на изпитните комисии и всички документи на кандидатите се предоставят на ръководителя на катедрата, в която ще се провежда обучението.

(12) В 7-дневен срок след постъпването на резултатите от конкурсните изпити, катедреният съвет (КС) прави предложение за зачисляване на успешно издържалия конкурсните изпити кандидат, получил най-висока оценка от изпита по специалността, както и за научен ръководител.

(13) В случай, че двама или повече кандидати имат равни оценки от изпита по специалността, те се класират според оценките от изпита по чужд език. Ако отново се получи равен резултат за двама или повече кандидати, те се класират според успеха от дипломата за ОКС „магистър”.

(14) КС приема предложението с обикновено мнозинство и явно гласуване при спазване на изискванията на чл. 58 от ПУДТУС.

(15) Ръководителят на катедрата внася предложението във факултетния съвет (ФС) с доклад, в който се посочват класирането на кандидатите, формата на докторантурата, научната специалност, срокът на обучение и научният ръководител.

(16) В едномесечен срок от датата на внасяне на предложението ФС взема решение за зачисляване и за научен ръководител на класирания на първо място кандидат.

(17) В случай, че двама или повече кандидати са класирани на първо място, ФС избира един от тях, като се съобразява с документите, удостоверяващи интересите и постиженията на кандидатите в съответната научна област. Когато нито един от кандидатите не получи мнозинство, се провежда ново гласуване с участието на двамата кандидати, получили най-много гласове от първото гласуване. За избран се счита кандидатът, получил повече гласове.

(18) За научен ръководител се избира хабилитирано лице.

(19) Решението на ФС се взема с обикновено мнозинство и тайно гласуване при спазване на изискванията на чл. 5, ал.10 и ал.11 от ПУДТУС.

Чл. 7. (1) Приемът в самостоятелна форма на обучение на докторанти се извършва без конкурсен изпит през цялата академична година и се провежда в съответствие със задочната форма на докторантura.

(2) Докторантите в самостоятелна форма на обучение внасят годишни такси за обучение, определяни от АС. Работещи в ТУ заплащат еднократна годишна такса в размер на таксата за задочна докторантura по държавна поръчка.

(3) Кандидатът подава в катедрата документите по чл. 3 и проект на дисертационния труд (в два екземпляра), разработен в основната му част, библиография към труда, както и индивидуален план за провеждане на докторантурата.

(4) Ръководителят на катедрата определя две хабилитирани лица и/или лица с научна степен „доктор на науките“ или с образователна и научна степен „доктор“, като поне едното е от катедрата, за мнения по представения проект на дисертационния труд и библиографията към него.

(5) В едномесечен срок от датата на подаване на документите по чл. 3, но не по-рано от 14 дни след тази дата, КС обсъжда проекта на дисертационния труд в присъствието на кандидата.

(6) Ако КС одобри работата на кандидата, ръководителят на катедрата прави предложение до ФС за темата на дисертационния труд, научната специалност, научния ръководител, в случай че докторантът желае научен ръководител, и индивидуалния учебен план за работа на докторанта. Решението на КС се взема по реда на чл. 6, ал.14.

(7) В едномесечен срок от датата на внасяне на предложението ФС взема решение за зачисляване в докторантura, като утвърждава темата на дисертационния труд, научния ръководител и индивидуалния учебен план на докторанта. Решението се взема по реда на чл. 6, ал. 19.

(8) Докторантурата в самостоятелна подготовка може да се провежда и без научен ръководител. В този случай докторантът сам инициира всички етапи от докторантурата си чрез ръководителя на катедрата.

Чл. 8. (1) Въз основа на решението на ФС ректорът издава заповед за зачисляване на докторанта. В заповедта се посочват: формата на докторантурата; катедрата, в която ще се проведе обучението; срокът на обучение; темата на дисертационния труд; научната специалност или научните специалности (ако темата е интердисциплинарна) и научният ръководител.

(2) Към датата на зачисляване и по време на докторантурата редовните докторанти не трябва да са в трудови правоотношения за повече от половината на законоустановеното работно време. Тези обстоятелства се декларират от докторанта.

(3) За ръководство на докторант научният ръководител получава приравнено учебно натоварване съгласно ежегодно приемани от АС нормативи.

(4) Административното обслужване на докторантите се извършва от Учебен отдел, където се предават и съхраняват всички документи по приема и обучението на докторанта.

Чл. 9. Лица, завършили чуждестранни висши училища, могат да кандидатстват за докторанти, след като придобитото висше образование

за ОКС „магистър” им бъде признато по реда на Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища при условията и по реда, предвидени в ППЗРАС, в ПУДТУС и в този правилник.

Чл. 10. (1) Лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство или на Конфедерация Швейцария, могат да кандидатстват и да се обучават в докторантura:

1. в изпълнение на междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен;
2. съгласно актове на Министерския съвет;
3. при условията на чл. 95, ал. 7 от Закона за висшето образование.

(2) Кандидатите по ал. 1, т. 1 и 2 се приемат при условията и по реда, определени в съответната спогодба или в акта на Министерския съвет, съгласувано с ТУ – София.

(3) Лицата по ал. 1, т. 3 се приемат при условията и по реда на този правилник.

(4) Лицата по ал. 1 могат да кандидатстват за докторанти и при условията и по реда за приемане на българските граждани, ако:

1. имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;
2. имат статут на бежанци;
3. са от българска народност.

Чл. 11. (1) Кандидатите за докторанти по чл. 10, ал.1 подават следните документи:

1. молба, съдържаща кратки биографични данни и степента на владеене на чужди езици;
2. копие от документа за висше образование, от който да е видно, че кандидатът притежава магистърска степен;

3. медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;
4. списък на публикациите, ако има такива;
5. копие от документите за гражданство;
6. удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
7. две снимки.

(2) Документите по ал. 1, т. 2 и 3 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива – по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

(3) Кандидатите по чл. 10, ал. 1, т. 1 и 2 подават документите по ал. 1 в МОН.

(4) Кандидатите по чл. 10, ал. 1, т. 3 подават документите по ал. 1 в учебен отдел на ТУ.

Чл. 12. (1) Ректорът изпраща в МОН документите на одобрените кандидати по чл. 10, ал. 1, т. 3 – граждани на държави, за които се изисква издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, както и информация относно:

1. лични данни на кандидата – имената по паспорт на латиница, дата на раждане, място на раждане, гражданство;
2. наименование на научната специалност, образователна и научна степен, форма и срок на обучение;
3. информация за езиковата и специализираната подготовка – степен на владеене на български език, наименование на основното звено, в което ще се проведе подготовката, продължителност на обучението;
4. годишна такса за обучение и за езиковата и специализираната подготовка;
5. номер на банковата сметка, по която следва да бъде преведена таксата за обучение или за езиковата и специализираната подготовка.

(2) Лицата, кандидатстващи при условията на чл. 10, ал. 1, т. 3, заплащат таксите за обучение, след като са получили виза вид „D” и са пристигнали в Република България.

Чл. 13. Ректорът издава заповед за зачисляване на одобрените кандидати за докторанти по чл. 10, ал. 1 и уведомява писмено МОН за записаните докторанти.

Раздел II Обучение на докторанти

Чл. 14. (1) (изм. – ОС, 19.10.2023 г.) Редовната форма на обучение е с продължителност до 3 години, задочната и дистанционната – до 4 години, а обучението на докторантите на самостоятелна подготовка и на тези по чл. 21, ал. 7 от ЗВО е с продължителност до 5 години..

(2) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план.

(3) Индивидуалният учебен план се изготвя от докторанта и научния му ръководител, обсъжда се от КС и се утвърждава от ФС в срок до 3 месеца след датата на зачисляване на докторанта.

(4) Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. Индивидуалният учебен план съдържа:

1. темата на дисертационния труд;
2. разпределението на всички дейности по години; 3. изпитите и сроковете за полагането им:

а) докторантите полагат задължително изпит по научната си специалност, два или повече допълнителни изпити (в областта на дисертационната тема) и изпит по чужд език за покриване на докторантския минимум;

б) докторантите в свободна форма на обучение могат да не полагат изпит по чужд език;

в) докторантите в редовна форма на обучение полагат изпитите през първата година на обучение, а докторантите в задочна форма на

обучение могат да положат един от включените в индивидуалния план изпити през втората година;

г) темите от изпита по научната специалност се изготвят от научния ръководител на докторанта;

д) темите от допълнителните изпити (в областта на дисертационната тема) се изготвят от научния ръководител и докторанта;

4. посещението на определен цикъл лекции и упражнения, участието в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви;

5. етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд;

6. при възможност се определят още и евентуалното обучение в чужбина по международни договори или проекти, школи, както и експертна дейност и воденето на лабораторни упражнения, семинарни занятия, курсови проекти и курсови работи със студентите в обем до 1/2 от норматива на асистент.

(5) Индивидуалният учебен план се придружава от анотация, изготвена от ръководителя и докторанта, която съдържа обосновка на дисертационната работа, цел и задачи на работата, както и евентуални области на приложение.

(6) Промяна на темата на дисертационния труд и на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от 3 месеца преди датата на заседанието на първичното звено за предварително обсъждане. Промяната се извършва със заповед на ректора въз основа на решение на ФС по предложение на КС.

Чл. 15. (1) Научният ръководител на докторанта подава чрез ръководителя на катедрата доклад до ректора с предложение за състав на комисия, дата и час на провеждане на съответния изпит от индивидуалния план, като прилага и конспект с цитирана литература.

(2) Не по-малко от 14 дни преди провеждане на изпита ректорът издава заповед за състава на комисията, датата и часа на провеждане на изпита.

(3) Изпитът се полага пред назначената от ректора комисия в състав от най-малко 3 хабилитирани лица и с участието на научния ръководител на докторанта.

(4) Всеки изпит е писмен и устен с две отделни оценки. Писменият изпит е с продължителност 4 астрономически часа. Общата оценка от изпита се оформя като средноаритметично на двете съставки с точност до 0,25.

(5) Изпитът по чужд език (ако е предвиден в индивидуалния учебния план) се провежда от двучленна комисия, назначена от ректора по предложение на ДЧЕОПЛ, в която могат да бъдат включени и нехабилитирани преподаватели по съответния език.

(6) Оценките от изпитите се определят от членовете на комисията с консенсус. Успешно положени са изпитите, по които е получена оценка не по-ниска от много добър (4.50).

(7) В двудневен срок от датата на изпита докторантът получава екземпляр от изпитния протокол, подписан от всички членове на комисията.

Чл. 16. (1) Докторантите се атестират от ФС в края на всяка академична година.

(2) Докторантът представя пред КС отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния план.

(3) Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта пред КС.

(4) Научният ръководител предлага съвместно с докторанта конкретизация на индивидуалния учебен план на докторанта през следващата година.

(5) Катедреният съвет приема:

1. становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта;

2. предложение за атестация на докторанта;

3. предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година;

4. препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител.

(6) Предложениета за атестация на докторанта и за конкретизация на индивидуалния учебен план се утвърждават от ФС.

Чл. 17. (1) Освен отчитането по реда на чл. 16 редовният докторант отчита своята работа и в края на всяко тримесечие, като представя пред декана на факултета доклад за изпълнението на индивидуалния им учебен план, към който се прилагат:

1. отчет за работата, извършена по дисертационния труд или докторския минимум, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал (написани части от дисертационния труд, проект на публикации и др.);

2. отчет за преподавателската работа, заверен от декана на факултета.

(2) Въз основа на отчетите по ал. 1 деканът на факултета представя доклад до ректора за изпълнението на видовете дейности за срока на обучението от редовните докторанти.

Чл. 18. (1) Срокът на докторантурата може да се удължава по обективни причини до 6 месеца без право на стипендия.

(2) Прекъсване на докторантурата се разрешава по изключение поради болест, семейни или други уважителни причини с общ продължителност до 2 години и по майчинство съгласно Кодекса на труда. През периода на прекъсването не се изплаща стипендия, а прекъсналите по майчинство получават парично обезщетение съгласно Кодекса за социално осигуряване (КСО).

(3) Удължаване и прекъсване на докторантурата се разрешава от ФС по молба на докторанта след писмено съгласие на научния ръководител и решение на КС.

(4) При положително решение на ФС ректорът издава заповед за прекъсване или удължаване на докторантурата за определен срок.

(5) Периодът на прекъсване не се включва в срока на обучение.

(6) Прекъсването може да бъде прекратено след писмена молба на докторанта и с решение на факултетния съвет.

Чл. 19. (1) Преместването на докторант от редовна в задочна форма на обучение и обратно се извършва с решение на ФС по молба на докторанта и положително становище на научния ръководител и КС.

(2) Преместването на докторант от един факултет в друг и от една специалност в друга сродна специалност в рамките на ТУ се извършва с решение на ФС, в който се извършва обучението му, и на приемащия ФС по молба на докторанта и положително становище на научния ръководител и на съвета на катедрата, в която е зачислен.

(3) Преместването на докторант в друго висше училище или научна организация се извършва с писмено съгласие на ректора на ТУ - София и на ръководителя на приемащата институция и решение на двата факултетни (научни) съвета.

(4) Преместването на докторанти от и за чужбина се извършва със заповед на министъра на образованието и науката.

Чл. 20. (1) (изм. – ОС, 19.10.2023 г.) Отстранява се докторант за определен срок, който:

1. системно нарушава ПУДТУС;
2. е предоставил неверни данни, въз основа на които е зачислен в докторантурата;
3. е подправил документи, свързани със статута на обучение, както и при други случаи на опит за измама;
4. е осъден с влязла в сила присъда “лишаване от свобода” за извършено умишлено престъпление;
5. е получил писмено мнение в атестацията, че не работи успешно и не изпълнява индивидуалния си план;
6. не е платил дължимата годишна такса за обучение в срок.

(2) Отстраняването се извършва със заповед на ректора след решение на ФС, взето въз основа на доклад на научния ръководител и предложение на КС.

Чл. 21. (1) При изтичане на срока на докторантурата докторант, който е изпълнил индивидуалния си план, се отчислява с право на защита с тайно гласуване.

(2) Отчисляването се извършва със заповед на ректора след решение на ФС, взето въз основа на доклад на научния ръководител и предложение на КС.

(3) Докторант, отчислен с право на защита, който в срок от 2 години не е защитил дисертационния си труд, поема сам финансовите разходи по процедурата на защитата.

Чл. 22. (1) Всеки редовен докторант, обучаван по държавна поръчка, получава месечна стипендия.

(2) Стипендията се отпуска за три години.

(3) При удължаване срока на докторантурата стипендия не се изплаща.

(4) Редовен докторант, обучаван по държавна поръчка, получава допълнително еднократна стипендия в следните случаи:

1. при представяне на дисертационния труд за защита в научното жури в рамките на тригодишния срок на обучение - в размер 1000 лв.;

2. при успешна защита на дисертационния труд в срок до една година след завършване на тригодишния срок на обучение - в размер 1000 лв.

(5) Съгласувано със Студентския съвет ректорът може да отпуска на докторанти награди и/или помощи в размер до 200 лв., както следва:

1. награда за определени успехи в учебната, научноизследователската и други дейности;

2. помощи при тежко материално състояние.

(6) Редовен докторант, обучаван по държавна поръчка, се настанива с предимство в студентските общежития.

Раздел III Придобиване на образователна и научна степен „доктор“

Чл. 23. (1) Докторантите разработват дисертационен труд, който трябва да съдържа научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични

знания по съответната специалност и способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

(3) Дисертационният труд трябва да бъде представен във вид и обем, съответстващи на специфичните изисквания на обучаващата катедра. Дисертационният труд трябва да съдържа: заглавна страница; съдържание, увод; изложение; заключение – резюме на получените резултати с декларация за оригиналност; библиография.

Чл.23а (1) До защита се допускат докторант, разработил дисертационен труд и покрил минималните изисквания на ТУ-София (Приложение 1)

(2) В срок до един месец след изтичането на срока на обучение, първичното звено предлага на факултетния съвет докторантът да бъде отчислен с право или без право на защита.

(3) Факултетният съвет се произнася с решение по предложението на първичното звено по ал. 2 на първото си заседание след заседанието на първичното звено.

(4) Правото на защита може да бъде упражнено не по-късно от 5 години от решението на факултетния съвет по ал. 3.

Чл. 24. (1) Докторантът придобива право на защита след изпълнение на дейностите от индивидуалния план и подготвен в значителна степен дисертационен труд. Докторант, изпълнил индивидуалния си план, представя със заявление дисертацията си на научния ръководител, който преценява готовността за защита в едномесечен срок. При положителна оценка на готовността на докторанта за защита на дисертационния труд научният ръководител предлага откриване на процедура за предварително обсъждане пред КС.

(2) При отрицателна оценка или при непроизнасяне в срока по ал. 1, докторантът има право да възрази писмено пред ръководителя на катедрата, който в 14-дневен срок назначава комисия от три хабилитирани лица в съответната научна област за преценка на готовността за защита. Комисията се произнася в едномесечен срок и решението ѝ е окончателно.

(3) Документите за откриването на процедура за предварителното обсъждане са:

1. заявление на докторанта до научния ръководител;

2. доклад на научния ръководител до ръководителя на катедрата с положителна оценка за готовността на докторанта за защита на дисертационния труд и предложение за откриване на процедура за предварително обсъждане;

3. дисертационен труд (два екземпляра), както и библиография към труда;

4. заповед на ректора за разширение на състава на КС, ако такова е необходимо.

(4) Документите за откриването на процедурата по ал. 3 се представят в катедрата и са на разположение на членовете ѝ не по-малко от 14 дни преди обсъждането на дисертационния труд.

(5) Ръководителят на катедрата определя две хабилитирани лица и/или лица с научна степен „доктор на науките“ или с образователна и научна степен „доктор“, като поне едното е от катедрата, за мнения по представения дисертационен труд и библиографията към него.

(6) В едномесечен срок от датата на постъпване на документите по ал. 3, но не по-рано от 14 дни, КС обсъжда дисертационния труд в присъствието на докторанта.

Чл. 25. (1) КС взема решение за готовността за защита на дисертационния труд пред научно жури. Решението се взема по реда на чл. 6, ал. 14.

(2) При положително решение за готовността за защита КС обсъжда и прави предложение за отчисляване на докторанта с право на защита (ако срокът на докторантурата не е изтекъл) и за състава на научното жури. Научният ръководител и докторантът задължително участват в обсъждането на състава на научното жури и могат да дават свои предложения за членове.

(3) Предложението за състава на научното жури трябва да отговаря на следните изисквания:

1. научното жури е в състав от пет хабилитирани лица в съответната научна област, а при възможност - и в съответното направление и специалност по темата на дисертацията;

2. най-малко един от членовете на журито е професор;
3. двама от членовете са вътрешни, а трима – външни за ТУ лица;
4. научният ръководите не може да бъде член на журито

5. предлагат се и поне един вътрешен и един външен резервен член, като се спазва изискването на т. 2;

6. при интердисциплинарност на темата на дисертационния труд най-малко един член на журито трябва да бъде от друга научна област, към която темата на дисертацията има отношение;

7. членовете на журито не трябва да са съавтори на дисертанта в публикации, включени в дисертацията.

(4) При отрицателно решение на КС за готовността за защита дисертацията се връща за преработване. Второто разглеждане е окончательно.

(5) При повторно отрицателно решение на КС докторантът може да представи еднократно дисертационния си труд във ФС с искане за касационно разглеждане, ако приложи три положителни рецензии от хабилитирани лица или доктори на науките в съответната научна област, които не са дали мнения по чл. 24, ал. 5.

(6) При положително решение на ФС по предходната алинея, касационното разглеждане се извършва от КС в едномесечен срок. В този случай катедреният съвет задължително се разширява с лицата, представили рецензии по ал. 5.

(7) Ръководителят на катедрата внася доклад до декана на факултета за взетите решения.

Чл. 26. (1) В 10-дневен срок от датата на положителното решение на КС докторантът подава във факултетната канцелария следните документи за защита на дисертационния труд:

1. заявление до ректора за откриване на процедурата по официалната защита;
2. доклад на ръководителя на катедрата до декана на факултета по чл. 25. ал. 6;
3. заповед на ректора за разширяване на състава на КС, ако има такава;

4. протокол от КС, обсъдил и приел дисертационния труд и предложението за жури;

5. копие на диплома за завършена ОКС „магистър” и на приложението към нея, като при подаването се представят оригиналите, които след сверяване с копията се връщат на докторанта;

6. копие на заповед за зачисляване в докторантura, заповед за прекъсване на докторантурата (ако има такова) и заповед за отчисляване с право на защита;

7. протоколи от положените по индивидуалния план изпити;

8. автобиография (CV европейски образец);

9. списък на отпечатани и приети за печат научни трудове (минималните изисквания са посочени в приложение 1), на изобретения и патентни, свързани с дисертационния труд;

10. справка за приносите в дисертационния труд;

11. копия на отпечатаните и приетите за печат трудове, изобретения и патенти, свързани с дисертационния труд;

12. списък на цитиранията (ако има такива);

13. други документи (ако има такива), удостоверяващи приложимостта на резултатите от дисертационния труд – рационализации, внедрявания, участие в договори и т.н.

14. четири копия на автореферата по дисертационния труд (работни копия, формат А4 в обем до 32 страници) с анотация на английски език на последната страница;

15. дисертационен труд в четири екземпляра.

(2) Въз основа на предложението на катедрата ФС в срок от един месец след внасянето на предложението на катедрата утвърждава научното жури и прави предложение до ректора за определяне на състава му, както и за дата, място и час на защитата. Решението на ФС се взема по реда на чл. 6, ал. 19 и протоколът се прилага служебно към документите на докторанта.

(3) В случай на представяне на дисертационния труд за защита в рамките на предвидения срок на обучение ФС с решението по ал. 2 отчислява докторанта с право на защита. Протоколът на ФС се счита за

документ за отчисляване с право на защита вместо заповедта за отчисляване по ал. 1, т. 6.

(4) (изм. – ОС, 18.11.2021 г.) За членове на научното жури не могат да бъдат избираны лица:

1. които имат конфликт на интереси по смисъла на § 1, т. 2а от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен или за които са налице ограниченията по чл. 33 от ЗРАСРБ;

2. които са свързани лица по смисъла на § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен;

3. за които е доказано по законоустановения ред plagiatство и/или недостоверност на представените научни данни в научни трудове;

4. които са освободени от академична длъжност на основание чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗРАСРБ;

5. които са били членове на научното жури по предходните две последователни процедури за защита на дисертационен труд и/или за заемане на академична длъжност в едно и също професионално направление в ТУ, в случаите, когато има достатъчно хабилитирани лица в това професионално направление.

За отсъствието на обстоятелства по т. 1 – 4 всеки член на журито подписва декларация (приложение 4), която се представя във факултетната канцелария преди издаване на заповедта за определяне на състава му.

(5) В 7-дневен срок от предложението на ФС по ал. 2 ректорът със заповед определя научното жури, датата, мястото и часа на защитата. В заповедта се определя и председателстващ на първото заседание на журито.

Чл. 27. (1) На своето първо заседание научното жури избира един от членовете си за председател и определя от състава си двама рецензенти и научен секретар. За председател на научното жури се определя вътрешен член – лице, заемащо академична длъжност от състава на ТУ. Единият от рецензентите задължително е външно за ТУ лице.

(2) Научното жури взема решения на закрити заседания.

Решенията на журито се приемат с явно гласуване и обикновено мнозинство. Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав.

(3) За всички заседания на журито се изготвя протокол от научния секретар, който се прилага към материалите по процедурата.

(4) (изм. – ОС 18.11.2021 г.) Решенията на журито могат да се вземат и присъствено отдалечно, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства за видеоконферентна връзка.

(5) В едномесечен срок след избора на жури посочен от него рецензент изготвя предварително становище за съответствие на автореферата със съдържанието на дисертационния труд и предложение за отпечатването на автореферата.

(6) (изм. – ОС, 17.11.2022 г.) Членовете на журито изготвят две рецензии, най-малко една от които и от външен член, и три становища. Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в канцеларията на факултета до 3 месеца от избора на научното жури.

(7) При неспазване на срока за изготвяне на рецензия или становище научното жури има право да избере нов рецензент от своя състав и да замени с резервен член не изготвилия рецензията или становището.

(8) Рецензиите и становищата следва да бъдат оформени съгласно изискванията в приложение 2 и приложение 3.

(9) Рецензиите и становищата, резюметата на рецензираните публикации и авторефератите се публикуват на публичен достъп на интернет страницата на ТУ на български език и на един от езиците, които традиционно се ползват в съответната научна област. Публичният достъп на материалите се запазва най-малко 5 години след приключване на процедурата.

Чл. 28. (1) Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд не по-рано от 14 дни, но не по-късно от един

месец след датата на публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) На откритото заседание за защитата на дисертационния труд:

1. председателят на научното жури представя докторанта;
2. докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;

3. председателят на научното жури представя рецензиите и становищата на научното жури;

4. членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;

5. всеки член на научното жури публично обявява и мотивира своята оценка от защитата – положителна или отрицателна;

6. председателят на научното жури обявява резултата от защитата.

(4) Защитата на дисертационния труд се провежда на официалния език в Република България – български език, освен в случаите по ал. 4.

(5) Докторанти, разработили дисертация на чужд език, могат да я защитят при следните условия:

1. дисертацията е написана на един от официалните езици в ООН или на език, употребяван масово в съвременната наука – английски, френски, немски и руски;

2. представен е автореферат на български език;

3. ако защитата се провежда на чужд език, на нея присъства заклет преводач.

(6) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил на защитата три или повече положителни оценки.

(7) Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желает, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл. 29. (1) Образователната и научната степен „доктор“ се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

(2) Образователната и научната степен „доктор“ се удостоверява с диплома, която се издава на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.

(3) (изм. – ОС, 17.11.2022 г.) Дипломата по ал. 2 се изготвя от факултета по единен образец, утвърден от министъра на образованието.

(4) Факултетът изпраща в Националния център за информация и документация в електронен и печатен вариант информация за защитените дисертации за придобита образователна и научна степен „доктор“ заедно с копие от тях и от авторефератите на дисертациите.

(5) Факултетът изпраща копие в електронен и печатен вариант от автореферата и дисертацията в Библиотечно-информационния център (БИЦ) на ТУ и в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

Чл. 30. (1) Административното и техническото обслужване на процедурата за защитата на дисертационния труд и на журито се извършва от факултета, където се обучава докторантът.

(2) Финансовото обезпечаване на провеждането на процедурата по защита на дисертацията, включително заплащане на членовете на журито, на председателя, на научния секретар и на рецензентите, се определя по приети от АС на ТУ нормативи.

Глава втора ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНАТА СТЕПЕН „ДОКТОР НА НАУКИТЕ“

Чл. 31. Научната степен "доктор на науките" се присъжда на лица, които притежават образователната и научна степен "доктор", отговарят на съответните минимални изисквания в ТУ-София, след успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ, на ПУДТУС и на този правилник.

Чл. 32. (1) Дисертационният труд за придобиване на научна степен „доктор на науките“ трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научно-приложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

(2) Дисертационният труд за придобиване на научна степен „доктор на науките“ се подготвя самостоятелно и не може да повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на представения за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ труд.

Чл. 33. Кандидатът подава заявление до ръководителя на катедрата и предлага дисертационния труд по чл. 32 и автореферата в катедрата за обсъждане, което се извършва в негово присъствие. Ако КС одобри работата на кандидата, ръководителят на катедрата предлага на ФС да открие процедура за предварително обсъждане.

Чл. 34. (1) Процедурата за предварително обсъждане се провежда пред КС.

(2) За провеждане на процедурата за предварително обсъждане дисертантът представя:

1. заявление до ръководителя на катедрата;
2. дисертационен труд (в три екземпляра), както и библиография към труда;
3. автореферат (в три екземпляра);
4. заповед на ректора за разширение на състава на КС, ако такова е необходимо.

(3) Документите за провеждане на процедурата по ал. 2 се представят в катедрата и са на разположение на членовете ѝ не по-малко от 14 дни преди обсъждането на проекта на дисертационния труд.

(4) Ръководителят на катедрата определя три хабилитирани лица и/или лица с научна степен „доктор на науките“, като поне едното от тях е от катедрата, за мнения по представения дисертационен труд.

(5) В едномесечен срок от решението на ФС по чл. 33, но не по-рано от 14 дни след тази дата, КС обсъжда проекта на дисертационния труд в присъствието на кандидата.

Чл. 35. (1) При провеждане на процедурата за предварително обсъждане се обсъжда дисертацията, представена от дисертанта, и се взема решение от КС за готовността за защита пред научно жури. Решението на КС се приема по реда на чл. 6, ал. 14.

(2) При положително решение за готовността за защита КС обсъжда и прави предложение пред ФС за състава на научното жури. Предложението трябва да е съобразено със следните изисквания:

1. научното жури е в състав от седем хабилитирани лица в съответната научна област или научни области по темата на дисертацията;
2. най-малко трима от членовете на журито са професори;
3. най-малко четириима от членовете на журито са външни за ТУ лица;
4. предлагат се поне един вътрешен и един външен резервен член, като се спазва изискването на т. 2;
5. при интердисциплинарност на темата на дисертационния труд най-малко един член на журито трябва да бъде от друга научна област, към която темата има отношение;
6. членовете на журито не трябва да са съавтори на дисертанта в публикации, включени в дисертацията.

(3) При отрицателно решение на КС за готовността за защита дисертацията се връща за преработване. Второто разглеждане е окончателно.

(4) При повторно отрицателно решение на КС дисертантът може да представи еднократно дисертационния си труд във ФС с искане за касационно разглеждане, ако приложи три положителни рецензии от професори или доктори на науките в съответната научна област, които не са дали мнения по чл. 34, ал. 4.

(5) При положително решение на ФС по предходната алинея, касационното разглеждане се извършва от КС в едномесечен срок. В този случай катедреният съвет задължително се разширява с лицата, представили рецензии по ал. 4.

(6) Ръководителят на катедрата внася доклад до декана на факултета за взетите решения.

Чл. 36. (1) В 10-дневен срок от датата на положителното решение на КС кандидатът подава във факултетната канцелария следните документи за защита на дисертационния труд:

1. заявление до ректора за откриване на процедурата по официалната защита;

2. доклад на ръководителя на катедрата до декана на факултета по чл. 35, ал. 5;

3. заповед на ректора за разширяване на състава на катедрения съвет, ако има такава;

4. протокол от КС, обсъдил и приел дисертационния труд и предложението за жури;

5. копие на диплома за завършена ОКС „магистър“ (ведно с приложението към нея) и образователна и научна степен „доктор“, като при подаването се представят оригиналите, които след сверяване с копията се връщат на кандидата;

6. автобиография (CV европейски образец);

7. списък на отпечатани и приети за печат научни трудове (минималните изисквания са посочени в приложение 1), на изобретения и патенти, свързани с дисертационния труд;

8. справка за приносите в дисертационния труд;

9. копия на отпечатаните и приетите за печат трудове, изобретения и патенти, свързани с дисертационния труд;

10. списък на цитиранията, съпроводен с необходимия доказателствен материал;

11. други документи (ако има такива), удостоверяващи приложимостта на резултатите от дисертационния труд – рационализации, внедрявания, участие в договори и т.н.

12. четири копия на автореферата по дисертационния труд (работни копия, формат А4 в обем до 64 страници) с анотация на английски език на последната страница;

13. дисертационен труд в четири екземпляра.

(2) В срок от един месец след внасяне на предложението по чл. 35, ал. 2 ФС утвърждава научното жури и прави предложение до ректора за определяне на състава му, както и за дата и място на защитата.

Решението на ФС се взема по реда на чл. 6, ал.19.

(3) За членовете на научното жури са в сила изискванията по чл.

26. ал. 4.

(4) В 7-дневен срок от предложението на ФС по ал. 2 ректорът със заповед определя научното жури, датата и мястото на защитата. В заповедта се определя и председателстващ на първото заседание на журито.

Чл. 37. (1) На своето първо заседание научното жури избира един от членовете си за председател и определя от състава си трима рецензенти (двама от които са професори) и научен секретар. Поне един от рецензентите е външно за ТУ лице.

(2) Научното жури взема решения на закрити заседания. Решенията на журито се приемат с явно гласуване и обикновено мнозинство. Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав.

(3) За всички заседания на журито се изготвя протокол от научния секретар, който се прилага към материалите по процедурата.

(4) (изм.- ОС, 18.11.2021 г.) Решенията на журито могат да се вземат и присъствено отдалечно, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства за видеоконферентна връзка.

(5) В едномесечен срок след избора на жури посочен от него рецензент изготвя предварително становище за съответствие на автореферата със съдържанието на дисертационния труд и предложение за отпечатването на автореферата.

(6) (изм. – ОС, 17.11.2022 г.) Членовете на журито изготвят три рецензии, най-малко една от които е от външно лице, и четири становища. Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в канцеларията на факултета до 3 месеца от избора на научното жури.

(7) При неспазване на срока за изготвянето на рецензия или становище научното жури има право да избере нов рецензент от своя състав и да замени с резервен член неизготвилия рецензията или становището.

(8) Рецензиите и становищата следва да бъдат оформени съгласно изискванията в приложение 2 и приложение 3.

(9) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет страницата на ТУ.

Чл. 38. (1) Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд не по-рано от 14 дни, но не по-късно от един месец след датата на публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) На откритото заседание по ал. 1:

1. председателят на научното жури представя кандидата;
2. кандидатът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;
3. председателят на научното жури представя рецензиите и становищата на научното жури;
4. членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;
5. всеки член на научното жури публично обявява и мотивира своята оценка от защитата – положителна или отрицателна;
6. председателят на научното жури обявява резултата от защитата.

(3) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил на защитата най-малко четири положителни оценки.

(4) Неуспешно защитена дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желает, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл. 39. (1) Научната степен „доктор на науките“ се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

(2) Научната степен „доктор на науките“ се удостоверява с диплома, която се издава на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.

(3) (изм. – ОС, 17.11.2022 г.) Дипломата по ал. 2 се изготвя от факултета по единен образец, утвърден от министъра на образованието.

(4) Факултетът изпраща в Националния център за информация и документация в електронен и печатен вариант информация за защитените дисертации за придобита научна степен „доктор на науките“ заедно с копие от тях и от авторефератите на дисертациите.

(5) Факултетът изпраща копие в електронен и печатен вариант от автореферата и дисертацията в БИЦ на ТУ и в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

Чл. 40. (1) Административното и техническото обслужване на процедурата за защитата на дисертационния труд и на журито се извършва от факултета, определил научното жури.

(2) Финансовото обезпечаване на провеждането на процедурата по защита на дисертацията, включително заплащане на членовете на журито, на председателя, на научния секретар и на рецензентите, се определя по ежегодно приети от АС нормативи.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този правилник:

1. "външни членове" са лица, които към датата на утвърждаване на научното жури и най-малко пет години преди тази дата не са упражнявали преподавателска или научна дейност по трудово правоотношение с ТУ.

2. докторантските училища в ТУ се приравняват към катедра, а съветите им – към катедрени съвети.

§ 2. (1) Департаментите в ТУ се приравняват към факултети, а съветите им – към факултетни съвети. Правомощията на декана се изпълняват от директора.

(2) В случая по ал. 1 съветът на департамента изпълнява функциите на научен съвет, съставът на който може да бъде еднократно разширяван със специалисти в съответната научна област по предложение на първичното звено.

§ 3. Решението за замяна на член на журито с резервен член се взема от останалите членове на журито с консенсус. При необходимост от замяна на двама или повече от членовете на журито председателят на

журито със свой доклад уведомява ректора в 14-дневен срок за настъпилите обстоятелства. Ректорът възлага на КС да предложи нови членове в състава на журито, което се определя и утвърждава по реда на Глава първа, Раздел III или Глава втора от правилника.

§ 4. Професионалните направления и научните области по смисъла на правилника се определят съответно на областите на висшето образование и професионалните направления, определени с Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г.

§ 5. Когато обявленietо се публикува само в интернет страница, за достоверността на съдържанието и датата се съставя протокол, подписан от председателя на научното жури и от кандидата.

§ 6. (1) Придобитите в чужбина научни степени се признават от ТУ при условия и по ред определени с този правилник, в съответствие с нормативните актове и международните договори, по които Република България е страна.

(2) Решения за признаване на научни степени, които са получени в чужбина, се вземат от ФС, обучаваш в акредитирана от НАОА докторантска програма в съответната научна специалност, въз основа на доклад на комисия от три до седем хабилитирани лица, специалисти в тази научна област, избрана от ФС. Комисията се произнася за признаването в срок от 2 месеца от внасянето на документите.

(3) За утвърждаване и приравняване на получени в чужбина научни степени заинтересуваните лица представят в приемащото структурно звено:

а) молба;

б) копие от диплома за завършена ОКС “магистър” и официално заверен превод – 2 бр.;

в) копие от диплома за научна степен, издадена от съответната научна организация (държавен орган), и официално заверен превод (консулска заверка) – по 2 бр.;

г) дисертационен труд в 2 екземпляра;

д) автореферат на български език в 25 екземпляра.

(4) Оригиналите на документите по ал. 3, б. "б" и "в" се сверяват с копията, след което се връщат на кандидата.

§ 7. Преди зачисляване за придобиване на образователна и научна степен „доктор” и преди започване на процедура за защита на дисертационен труд за придобиване на научна степен „доктор на науките” от преподаватели и служители на ТУ - София в друго висше училище или организация, кандидатът е длъжен да информира катедрата и да поиска съгласие от ректора. Ако ректорът откаже да даде съгласие, се осигуряват условия за защита на дисертационен труд в ТУ - София.

§ 8. Учебен отдел води регистър на дипломите за придобитите образователни и научни степени „доктор” и научни степени „доктор на науките”.

§ 9. Катедра, която включва по-малко от пет хабилитирани лица в академичния си състав, обсъжда дисертационен труд, взема решение за готовността за защитата му и предлага членове на научно жури само след разширяване на списъчния състав с хабилитирани лица, специалисти в областта на конкурса, като общият брой на хабилитираните лица в разширения състав не може да е по-малък от пет.

§ 10. Отменят се текстовете, отнасящи се за докторантите, от Правилата за преместване, прекъсване и продължаване на обучението на докторанти и специализанти в ТУ, приети на заседание на АС на ТУ с Протокол № 11/14.11.2001 г.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 11. По всички неуредени въпроси в този правилник решение взема Общото събрание (ОС) на ТУ.

§ 12. (1) Контролът по прилагането и изпълнението на този правилник се възлага на ректора.

(2) Указания по прилагането на този правилник дава ректорът.

§ 13. (1) Правилникът се приема, изменя и допълва на основание на §10 и §59, ал. 2 на ЗРАСРБ и Правилникът за неговото прилагане.

(2) Правилникът е приет от Академичния съвет на ТУ на 06.04.2011 г. в изпълнение на решение на ОС на ТУ от 17.03.2011 г. и влиза в сила от 06.04.2011 г.

(3) В срок до три месеца от влизането в сила на правилника АС го изменя и допълва.

(4) След срока по ал. 3 изменения и допълнения прави само ОС на ТУ.

(5) Правилникът е изменен и допълнен на заседанията на Общото събрание на ТУ – София от 10.05.2012 г., 13.11.2014 г., 22.11.2018 г., 13.06.2019 г., 18.11.2021 г. и влизат в сила от 03.12.2021 г., 17.11.2022 г. и влизат в сила от 02.12.2022 г.

Приложение 1

МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

Област 1. Педагогически науки

Акредитирани професионални направления: 1.2. Педагогика; 1.3. Педагогика на обучението по...

Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени:

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките
A	Показател 1	50	50
Б	Показател 2		100
В	Показател 3		
Г	Сума от показателите от 4 до 10	30	100
Д	Сума от показателите от 11 до 13		100
Е	Сума от показателите от 14 до 21		

Брой точки по показатели:

Група от показатели	Показател	Брой точки
A	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“	100
В	3. Хабилитационен труд – монография	100
Г	4. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд 5. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ или за присъждане на НС „доктор на науките“ 6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация 7. Статии и доклади, публикувани в не реферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	100 75 30/n 10/n

	8. Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	45/n
	9. Студии, публикувани в не реферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	15/n
	10. Публикувана глава от колективна монография	15/n
Д	11. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	15
	12. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	10
	13. Цитирания или рецензии в не реферирани списания с научно рецензиране	5
Е	14. Придобита научна степен „доктор на науките“	40
	15. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят на съръководителите на съответния докторант)	40/n
	16. Участие в национален научен или образователен проект	15
	17. Участие в международен научен или образователен проект	20
	18. Ръководство на национален научен или образователен проект	30
	19. Ръководство на международен научен или образователен проект	40
	20. Публикуван университетски учебник или на учебник, които се използва в училищната мрежа	40/n
	21. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n

Област 3. Социални, стопански и правни науки

Акредитирано професионално направление: 3.7. Администрация и управление Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени:

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2		100

В	Показател 3		
Г	Сума от показателите от 4 до 10	30	100
Д	Сума от показателите от 11 до 13		100
Е	Сума от показателите от 14 до 21		

Брой точки по показатели:

<i>Група от показатели</i>	<i>Показател</i>	<i>Б рой точки</i>
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“	100
В	3. Хабилитационен труд – монография	100
Г	4. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	100
	5. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ или за присъждане на НС „Доктор на науките“	75
	6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирали и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	30/n
	7. Статии и доклади, публикувани в не реферирали списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	10/n
	8. Студии, публикувани в научни издания, реферирали и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	45/n
	9. Студии, публикувани в не реферирали списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	15/n
	10. Публикувана глава от колективна монография	20/n
Д	11. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирали и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	15
	12. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	10
	13. Цитирания или рецензии в не реферирали списания с научно рецензиране	5
Е	14. Придобита научна степен „доктор на науките“	40

15. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят на съръководителите на съответния докторант)	40/n
16. Участие в национален научен или образователен проект	15
17. Участие в международен научен или образователен проект	20
18. Ръководство на национален научен или образователен проект	30
19. Ръководство на международен научен или образователен проект	40
20. Публикуван университетски учебник или на учебник, които се използва в училищната мрежа	40/n
21. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n

Област 4. Природни науки, математика и информатика

Акредитирани професионални направления:

4.5. Математика; 4.6. Информатика и компютърни науки

Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени:

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките
A	Показател 1	50	50
Б	Показател 2		100
В	Показател 3		
Г	Сума от показателите от 5 до 10	30	100
Д	Сума от точките в показател 11		100
Е	Сума от показателите от 12 до края		

Брой точки по показатели:

Група от показатели	Показател	Брой точки
A	1. Дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на НС „Доктор на науките“	100
В	3. Хабилитационен труд – монография, или 4. Хабилитационен труд – научни публикации в издания, които са рефериирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus).	100 25x3 за публ. в Q1 20x3 за публ. в Q2 15x3 за публ. в Q3 12x3 за публ. в Q4 10x3 за публикация в издание със SJR без IF 6x3 за други ⁽¹⁾ публ.
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд 6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ или за присъждане на НС „Доктор на науките“	30 20

	7. Научна публикация в издания, които са реферираны и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus), извън хабилитационния труд	25x3 за публ. в Q1 20x3 за публ. в Q2 15x3 за публ. в Q3 12x3 за публ. в Q4 10x3 за публикация в издание със SJR без IF 6x3 за други ⁽¹⁾ публ.
	8. Публикувана глава от книга или колективна монография	15
	9. Изобретение, патент или полезен модел, за което е издаден защитен документ по надлежния ред	25
	10. Публикувана заявка за патент или полезен модел	15
D	11. Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферираны и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus).	2x4 1x4 за други ⁽¹⁾ публ.
E	12. Придобита научна степен „доктор на науките“	75
	13. Ръководство на успешно защитил докторант (<i>n</i> е броят съръководители на съответния докторант)	50/n
	14. Участие в национален научен или образователен проект	10
	15. Участие в международен научен или образователен проект	20
	16. Ръководство на национален научен или образователен проект	20
	17. Ръководство на български екип в международен научен или образователен проект	50
	18. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лв.
	19. Публикуван университетски учебник или на учебник, които се използва в училищната мрежа	40/n
	20. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n

(1)

Само за ПН 4.5 и ПН 4.6 се дават точки за „други“ научни публикации (за показатели В4 и Г7), които трябва да са реферираны и индексирани в поне една от следните бази данни с научна информация:

Zentralblatt, MathSciNet, ACM Digital Library, IEEE Xplore и AIS eLibrary, както и точки за цитирания (показател Д11) в „други“ научни издания, монографии и колективни томове, които са реферираны и индексирани в поне една от тези бази данни.

Област 5. Технически науки

Акредитирани професионални направления:

5.1. Машинно инженерство; 5.2. Електротехника, електроника и автоматика; 5.3. Комуникационна и компютърна техника; 5.4. Енергетика; 5.5. Транспорт, корабоплаване и авиация; 5.13. Общо инженерство

Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени:

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2		100
В	Показател 3 - 4		
Г	Сума от показателите от 5 до 11	30	100
Д	Сума от показателите от 12 до 15		100
Е	Сума от показателите от 16 до 28		

Брой точки по показатели:

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на НС „доктор на науките“	100
В	3. Хабилитационен труд – монография	100
	4. Хабилитационен труд – научни публикации (не по-малко от 10) в издания, които са реферираны и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	60/n за всяка публикация
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	30
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ или за присъждане на НС „доктор на науките“	30

	7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	40/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	8. Научна публикация в не реферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни трудове	20/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	9. Публикувана глава от колективна монография	10/n
	10. Реализирани авторски проекти в областта на архитектурата или дизайна	30/n
	11. Водеща (самостоятелна) творческа изява в областта на архитектурата или дизайна	35
Д	12. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	10
	13. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	3
	14. Цитирания или рецензии в не реферирани списания с научно рецензиране	2
	15. Рецензии за реализирани авторски продукти в специализирани издания в областта на архитектурата или дизайна	10
	16. Придобита научна степен „доктор на науките“	40
Е	17. Ръководство на успешно защитил докторант (<i>n</i> е броят съръководители на съответния докторант)	40/n
	18. Участие в национален научен или образователен проект	10
	19. Участие в международен научен или образователен проект	20
	20. Ръководство на национален научен или образователен проект	20
	21. Ръководство на международен научен или образователен проект	40
	22. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лв.
	23. Публикуван университетски учебник или на учебник, които се използва в училищната мрежа	40/n
	24. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n
	25. Публикувана заявка за патент или полезен модел	20

	26. Призната заявка за полезен модел, патент или авторско свидетелство	40
	27. Награди на конкурси за архитектура или дизайн, дадени от национални професионални форуми и организации	10
	28. Награди на конкурси за архитектура или дизайн, дадени от професионални форуми и организации в чужбина	20

Приложение 1а

Доказателствен материал по информационната справка за изпълнение на минималните изисквания от Приложение 1, при придобиване на научни степени (бележка [1])

По група показатели А

- ✓ Копие на диплома за придобита ОНС "доктор" с екземпляр на автореферата и списък на публикациите по дисертацията.

По група показатели Г (бележки [2] и [3])

- ✓ Списък с пълна и точна библиографска справка за представяните монографии и/или книги
- ✓ Екземпляр(и) от публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд и/или от публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд и/или от публикувана колективна монография, в която кандидатът участва с отделна глава.
- ✓ Списък с пълна и точна библиографска справка за представените публикации (статии, студии и пр.), представени по отделни показатели:
  - ❖ за индексирано в Web of Science и Scopus издание с посочване мястото на индексиране, URL за достъп и разпечатка (екранна форма) на индексирането;
  - ❖ за нереферирани списания с научно рецензиране;
  - ❖ за публикувана глава от колективна монография.
- ✓ Копия от публикациите на кандидата по съответните показатели;

- ✓ Заверени удостоверения за реализирани авторски проекти или водещи творчески изяви в областта на архитектурата или дизайна.

По група показатели Д (бележки [2], [3] и [4])

- ✓ Списък с пълна библиографска справка за открити цитирания по съответните показатели с придружаващи копия на цитиращата статия, в които да е видно направеното цитиране. Библиографската справка е във вида:

Публикация на кандидата Цитира

се в:

Първа цитираща статия

Втора цитираща статия и пр.

- ✓ За цитирания в индексирани в WoS и Scopus издания се представя URL и придружаваща разпечатка на индексирането (екранна форма от съответния сайт) за всяка цитираща публикация;
- ✓ Копие (извадка) от цитиращата публикация, в която се вижда библиографичната информация и направеното цитиране.

Бележки:

- [1] Материалите представяни за даден конкурс не трябва да са участвали в предишни процедури за заемане на академична длъжност и за придобиване на научна степен. За целта задължително се представят списъци с научни трудове, представени по предишни процедури.
- [2] Световноизвестни бази данни с научна информация са Web of Science (WoS), Scopus. Списък на съвременните български научни издания, реферирали и индексирани в световноизвестни БД с научна информация е достъпен на URL: <http://nacid.bg/bg/RANDII/>
- [3] Национален референтен списък на съвременните български научни издания с научно рецензиране е достъпен на URL: <http://nacid.bg/bg/NRS/>
- [4] Под "рецензия" в група "Д" се разбира публикувана в научно издание рецензия върху авторска публикация или авторски продукт на кандидата от друго лице, различно от кандидата.

ИЗИСКВАНИЯ

за оформяне на рецензия върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор” или на научна степен „доктор на науките”

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор”/ научна степен „доктор на науките”

Автор на дисертационния труд: .....

Тема на дисертационния труд: .....

Рецензент: .....

Рецензията не трябва да бъде по-голяма от 6 (шест) стандартни страници (2000 знака/стр.) и в нея не следва да се преразказва съдържанието на рецензирания труд. Рецензентът е задължен да даде конкретен, ясен и точен отговор на следните въпроси:

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научноприложно отношение. Степен и нива на актуалността на проблема и конкретните задачи, разработени в дисертацията.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал.

3. Съответствие на избраната методика на изследване с поставената цел и задачи на дисертационния труд.

4. Кратка аналитична характеристика на естеството и оценка на достоверността на материала, върху който се градят приносите на дисертационния труд.

5. Научни и/или научноприложни приноси на дисертационния труд: формулиране и обосновка на нов научен проблем (област); формулиране и обосновка на нова теория (хипотеза); доказване с нови средства на съществени нови страни в съществуващи научни проблеми и

теории; създаване на нови класификации, методи на изследване, нови конструкции, технологии, препарати, схеми за лечение и т.н.; получаване и доказване на нови факти; получаване на потвърдителни факти; значими художественотворчески постижения.

Характер на приносите за внедряване: методи, конструкции, технологии, препарати, схеми, художествено творчество и т.н. Значимост на приносите за науката и практиката.

6. Оценка за степента на личното участие на дисертанта в приносите.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са отпечатани. Отражение в науката – използване и цитиране от други автори, в други лаборатории, страни и пр.

8. Използване на резултатите от дисертационния труд в научната и социалната практика. Наличие на постигнат прям икономически ефект и пр. Документи, на които се основава твърдението.

9. Оценка на съответствието на автореферата с изискванията за изготвянето му, както и на адекватността на отразяване на основните положения и приносите на дисертационния труд.

10. Мнения, препоръки и бележки.

11. Заключение с ясна положителна или отрицателна оценка на дисертационния труд.

Дата:

РЕЦЕНЗЕНТ:

Приложение 3

ИЗИСКВАНИЯ

за оформяне на становище върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „**доктор**“ или на научна степен „**доктор на науките**“

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „**доктор**“/ научна степен „**доктор на науките**“

Автор на дисертационния труд: .....

Тема на дисертационния труд: .....

Член на научното жури:.....

Становището не трябва да надвишава 2 (две) стандартни страници (2000 знака/стр.). В него членът на журито трябва да даде конкретен, ясен и точен отговор на следните въпроси:

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научноприложно отношение. Степен и нива на актуалността на проблема и конкретните задачи, разработени в дисертацията.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал.

3. Съответствие на избраната методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд с постигнатите приноси.

4. Научни и/или научноприложни приноси на дисертационния труд: формулиране и обосновка на нов научен проблем (област); формулиране и обосновка на нова теория (хипотеза); доказване с нови средства на съществени нови страни в съществуващи научни проблеми и теории; създаване на нови класификации, методи на изследване, нови конструкции, технологии, препарати, схеми за лечение и т.н.; получаване и доказване на нови факти; получаване на потвърдителни факти; значими художественотворчески постижения.

Характер на приносите за внедряване: методи, конструкции, технологии, препарати, схеми, художествено творчество и т.н. Значимост на приносите за науката и практиката.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са отпечатани. Отражение в науката – използване и цитиране от други автори, в други лаборатории, страни и пр.

6. Мнения, препоръки и бележки.

7. Заключение с ясна положителна или отрицателна оценка на дисертационния труд.

Дата:

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:

ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаният/ата

.....
(академична длъжност, научна степен, име, презиме фамилия)

декларирам, че:

1. Съм съгласен/на да бъда включен/а в състава на научно жури за придобиване на образователната и научна степен „доктор“/научната степен „доктор на науките“ от

.....
Тема на дисертационния труд: .....

в област на висше образование - .....

профессионалено направление - .....

специалност - .....

2*. Отговарям на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ за заемане на съответната академична длъжност, посочени в Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, и съм вписан в списък на „Хабилитираните лица с наукометрични показатели“ на „Регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове“ на НАЦИД.

3. Нямам конфликт на интереси по смисъла на § 1, т. 2а от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидата за придобиване на научна степен и не са налице ограниченията по чл. 33 от ЗРАСРБ.

4. Не съм свързано лице по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидата за придобиване на научна степен.

5. Нямам доказано по законоустановения ред плагиатство и/или недостоверност на представените научни данни в научните ми трудове.

6. Не съм освободен от академична длъжност на основание чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗРАСРБ.

7**. Към датата на утвърждаване на научното жури и най-малко пет години преди тази дата не съм упражнявал преподавателска или научна дейност по трудово правоотношение с ТУ-София.

Известна ми е отговорността по чл. 313 от Наказателния кодекс за деклариране на неверни данни.

Адрес за кореспонденция:

- пощенски ..... адрес:
- ..... - електронна поща:
- .....
- телефон: .....
- .....

Дата: ..... 20..... г.

Декларатор: .....

София

(подпис)

Забележка:

* Обстоятелствата по точка 2 не се декларират при участие в научно жури за защита на дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“ по процедура, стартирада преди май 2018 г.

** Обстоятелствата по точка 7 не се декларират от вътрешни членове на научно жури, които към датата на утвърждаване на научното жури упражняват преподавателска или научна дейност по трудово правоотношение с ТУ-София.